

Overzicht pakketten weidevogelbeheer Agrarisch Natuur- & Landschapsbeheer

Beheerjaar 2025

Overzicht pakketten weidevogelbeheer 2025

Introductie.....	3
Grasland met rustperiode	4
Plas dras.....	5
Legselbeheer op grasland.....	6
Legselbeheer op bouwland	7
Kruidenrijk grasland.....	8
Ontwikkeling kruidenrijk grasland.....	9
Extensief beweiden	10
Hoog waterpeil.....	11
Ruige mest.....	12
Kievitstrook.....	13
Predatierasters	14

Introductie

Vanaf 1 januari 2023 werkt Water, Land & Dijken met een mozaïektoeslag. Deze toeslag is bedoeld om het afsluiten van pullenpakketten te stimuleren. Deelnemers krijgen bovenop hun basisbeheervergoeding een toeslag als zij 2 pakketten of meer aan pullenland inbrengen.

Pakketten voor mozaïektoeslag

Mozaïektoeslag wordt berekend over de verschillende ANLb pakketten die een bijdrage leveren aan voedsel, vocht en veiligheid voor vogels; de pullenpakketten.

We stellen de volgende pakketten open voor de toeslag:

- A01 Grasland met rustperiode (inclusief voorweiden);
- A03 Plas dras (inclusief greppel plas dras);
- A05 Kruidenrijk grasland (inclusief ontwikkelen kruidenrijk grasland);
- A06 Extensief weiden.

Opbouw van de mozaïektoeslag

We hebben een indeling gemaakt in inbreng van aantal ha pullenland en het aantal pullenpakketten dat men afsluit. Hoe meer pakketten, des te hoger de toeslag.

Inbreng aantal hectare pullenland	2 pakketten	3 pakketten	4 pakketten
<5	5%	10%	10%
5-15	5%	10%	15%
> 15	10%	15%	20%

Het is onwenselijk 4 pakketten af te sluiten op minder dan 5 ha; de oppervlakte per pakket wordt klein en de uitvoeringskosten hoog. Om die reden is het percentage bij < 5 ha en 4 pakketten gelijk aan de toeslag bij 3 pakketten.

Minimale inbreng aantal ha

De minimale inbreng van de pakketten grasland met rustperiode en voorweiden, kruidenrijk grasland en ontwikkelen kruidenrijk grasland, extensief weiden en volvelds plas dras is 1 ha. De minimale inbreng van greppel plas dras is 0,03 ha.

Uitbetaling mozaïektoeslag

De mozaïektoeslag is een waardering in percentage van de basisbeheervergoeding. Deelnemers krijgen een beheervergoeding per ha, de hoogte van de vergoeding is afhankelijk van de zwaarte van het pakket, dat is nu, in het huidige stelsel, ook het geval. Bovenop deze beheervergoeding ontvangt men een mozaïektoeslag. Hoe meer pullenland men inbrengt en hoe meer pullenpakketten men afsluit, hoe hoger de toeslag is.

Rekentool

Om de mozaïektoeslag inzichtelijk te maken voor het individuele bedrijf heeft Water, Land & Dijken een rekentool ontwikkeld. Deze staat op de website <https://waterlandendijken.nl/portfolio-item/weidevogelbeheer/>.

Grasland met rustperiode

Grasland met een rustperiode is naast een goede nestlocatie ook belangrijk schuil- en foerageergebied voor weidevogelkuikens. Beperkte mestgift in het voorjaar en geen enkele verstoring in het broedseizoen zolang er weidevogelgezinnen zijn zal hieraan bijdragen.

Beheervoorwaarden:

- Er wordt een rustperiode in acht genomen van datum x tot datum y (zie beschreven onder pakketten).
- In de rustperiode vinden op het ANLb-perceel geen bewerkingen en verstoringen plaats.
- Beweiding is in de rustperiode niet toegestaan.
- Pakket a t/m f en v t/m x: Vóór de rustperiode geen drijfmest of kunstmest uitrijden. Uitrijden van ruige mest vóór de rustperiode mag wel. Na de rustperiode mag er wel drijfmest en kunstmest worden uitgereden.
- Pakket l t/m u: Voorafgaand aan beweiding worden de nesten opgezocht en aanwezige nesten worden beschermd d.m.v. nestbeschermers of een stroomdraad.
- Pakket l t/m u: Het grasland wordt tussen 1 maart en de rustperiode niet gemaaid.
- Pakket l t/m u: Uitrijden van drijfmest, kunstmest én ruige mest vóór de rustperiode is toegestaan.
- Pakket v t/m x: pakket wordt uitsluitend afgesloten op percelen met veel kieviten.

Pakketten

De rustperiode betreft de periode:

	Vergoeding per ha
a) Rust van 1 april tot 1 juni*	€ 600
b) Rust van 1 april tot 8 juni*	€ 800
c) Rust van 1 april tot 15 juni*	€ 1000
d) Rust van 1 april tot 22 juni*	€ 1.200
e) Rust van 1 april tot 1 juli*	€ 1.350
f) Rust van 1 april tot 8 juli*	€ 1.450
l) Voorweiden tot 1 mei, daarna rust tot 15 juni	€ 500
m) Voorweiden tot 8 mei, daarna rust tot 22 juni	€ 500
t) Voorweiden tot 8 mei, daarna rust tot 15 juni	€ 450
u) Voorweiden tot 15 mei, daarna rust tot 15 juni	€ 400
v) Rust van 15 maart tot 15 mei*	€ 350
w) Rust van 15 maart tot 22 mei*	€ 475
x) Rust van 15 maart tot 1 juni*	€ 625

**De veldcoördinator bepaald de einddatum van de rustperiode. Het perceel wordt vrijgegeven als er geen weidevogels met kuikens meer aanwezig zijn.*

Plas dras

Plas dras gebieden zijn voornamelijk belangrijke rust- en foerageergebieden. Door de insectenrijkdom langs de waterkanten zijn deze ook erg geschikt voor opgroeiende kuikens. Het pakket kan naast volvelds ook als greppelplasdras toegepast worden.

Beheervoorwaarden:

- Het grasland is geïnundeerd (volledig drassig). De inundatieperiode loopt van datum x tot datum y (zie beschreven onder pakketten).
- Pakket i t/m l: Af te sluiten als last minute pakket in overleg met de veldcoördinator.
- Pakket i t/m l: In de periode tussen 1 mei en 1 augustus wordt een plasdrasperiode gerealiseerd van ten minste x weken (zie beschreven onder pakketten). De begindatum van de inundatie in de overeenkomst tussen deelnemer en collectief duidelijk vermeld.
- Advies: Minimaal 1x bloten/maaïen na 1 augustus i.v.m. behoud AAN-status perceel.

Pakketten

De inundatieperiode betreft de volgende periode:

	Vergoeding per ha
a) Van 15 februari tot 15 april	€ 1.250
a.20.01) Greppel plas dras van 15 februari tot 15 april	€ 3.750
b) Van 15 februari tot 15 mei	€ 1.750
b.20.01) Greppel plas dras van 15 februari tot 15 mei	€ 5.625
c) Van 15 februari tot 15 juni	€ 2.750
c.20.01) Greppel plas dras van 15 februari tot 15 juni	€ 9.375
i) In de periode van 1 mei tot 1 augustus, 3 weken greppel	€ 790
j) In de periode van 1 mei tot 1 augustus, 4 weken greppel	€ 1.050
k) In de periode van 1 mei tot 1 augustus, 6 weken greppel	€ 1.575
l) In de periode van 1 mei tot 1 augustus, 8 weken greppel	€ 2.100
n) Van 1 maart tot 1 juni	€ 1.750
n.20.01) Greppel plas dras van 1 maart tot 1 juni	€ 5.625
o) Van 1 maart tot 15 juni	€ 2.250
o.20.01) Greppel plas dras van 1 maart tot 15 juni	€ 7.500
p) Van 1 maart tot 1 juli	€ 2.750
p.20.01) Greppel plas dras van 1 maart tot 1 juli	€ 9.375

Legselbeheer op grasland

Het actief zoeken en beschermen van nesten op grasland met een vergoeding per beschermd nest. De hoogte van de legselvergoeding is afhankelijk van het percentage inbreng aan zwaar beheer en het aantal verschillende pakketten.

Beheervoorwaarden:

- Pakket a: Er wordt aantoonbaar gezocht naar nesten. Gevonden nesten zijn geregistreerd. Gevonden legsels worden gemarkeerd, geregistreerd, en binnen 48 uur ingevoerd op Boerenlandvogels.nl. Voor specifieke soorten kan nestgelegenheid worden geplaatst.
- Pakket a: Gevonden nesten en/of kuikens worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen, tenminste via enclaves van minimaal 50 m² of via het plaatsen van nestbeschermers.
- Pakket a: Een nestenclave heeft een straal van minimaal 3,5 meter.
- Pakket d, e, f, g en h: Gevonden nesten en/of kuikens op legselbeheer met grasland worden beschermd en gevrijwaard van alle landbouwkundige bewerkingen, via een rustperiode van X weken (zie beschreven onder pakketten).
- In de rustperiode vinden in de beheereenheid geen bewerkingen plaats.
- Beweidings is in de rustperiode niet toegestaan.
- Indien de kuikenvelden in de vorm van randen worden aangelegd, dienen deze randen ten minste 6 meter breed te zijn.

Pakketten

- a) Legselbeheer op grasland
- d) Kuikenveld met rustperiode van 2 weken
- e) Kuikenveld met rustperiode van 3 weken
- f) Kuikenveld met rustperiode van 4 weken
- g) Kuikenveld met rustperiode van 5 weken
- h) Kuikenveld met rustperiode van 6 weken

Vergoeding per ha

- Per nest
- € 560
- € 700
- € 800
- € 900
- € 1000

Meldingen van gevonden nesten:

- Binnen 48 uur online in Boerenlandvogels.nl

Legselbeheer op bouwland

Het actief zoeken en beschermen van nesten op bouwland met een vergoeding per beschermd nest en een vergoeding voor opbrengstderving. De hoogte van de legselvergoeding is afhankelijk van het percentage inbreng aan zwaar beheer en het aantal verschillende pakketten.

Beheervoorwaarden:

- Er wordt aantoonbaar gezocht naar nesten. Gevonden nesten zijn geregistreerd. Gevonden legfels worden gemarkeerd, geregistreerd, en binnen 48 uur ingevoerd op Boerenlandvogels.nl. Voor specifieke soorten kan nestgelegenheid worden geplaatst.
- Indien een perceel bouwland met nesten wordt bewerkt, dan wordt het nest gespaard door het tijdelijk te verplaatsen, of door middel van een nestbeschermmer, of door om het nest heen te werken.
- Bij het afsluiten van legselbeheer op bouwland is het verplicht om op het perceel een extra pakket af te sluiten.
- Maatregel in pakket e t/m h omvat minimaal 2,5% van totale omvang beheereenheid.
- Bij het omzetten van grasland naar bouwland in het beheerjaar, wordt pakket e afgesloten.
- Wanneer bouwland wordt voortgezet als bouwland, kunnen de pakketten b t/m h afgesloten worden.
- Pakket a, b, c: zoeken van nesten is toegestaan vanaf 7 dagen voor het aflopen van de rustperiode. Vanaf dit moment worden de nesten vergoed.
- Pakket f: Greppel is geïnundeerd (volledig drassig). De inundatieperiode loopt van 1 april tot 1 juli.
- Pakket e en g: Rand is minimaal 5 meter breed.
- Pakket e: Rand mag beweide of gemaaid worden.
- Pakket h: Rand is minimaal 3 meter breed.

Pakketten

- a) Legselbeheer op bouwland
- b) Rustperiode op bouwland van 15 maart tot 15 mei
- c) Rustperiode op bouwland van 15 maart tot 22 mei
- d) Rustperiode op bouwland van 15 maart tot 1 juni
- e) Met graslandrand langs of in perceel
- f) Met greppel plas dras 1 april-1 juli
- g) Met braakrand
- h) Met kruidenrijke rand

Vergoeding per ha

Per nest

- € 450
- € 600
- € 750
- € 1.000
- € 5.625
- € 1.900
- € 2.200

Meldingen van gevonden nesten:

- Binnen 48 uur online in Boerenlandvogels.nl

Kruidenrijk grasland

Kruidenrijke graslanden zijn extra belangrijk voor weidevogels. Insecten die op de bloeiende kruiden afkomen zijn een belangrijke voedselbron voor opgroeiende weidevogelkuikens.

Voorafgaand aan het toekennen van het pakket kruidenrijk grasland wordt de potentie van het perceel bepaald door de veldcoördinator. Indien nog niet duidelijk is of het perceel voldoende bijdraagt aan bovengenoemd doel, wordt gestart met het pakket ontwikkeling kruidenrijk grasland. Zo gauw de samenstelling van het gewas toereikend blijkt, is het afsluiten van het pakket kruidenrijk grasland toegestaan.

Men sluit het pakket af voor de gehele (resterende) looptijd van de ANLb beheerperiode tot en met 2028.

Beheervoorwaarden:

- Pakketten a t/m c: er wordt een rustperiode in acht genomen van datum x tot datum y (zie beschreven onder pakketten).
- Uitsluitend gebruik van chemische onkruidbestrijding op max. 10% van de oppervlakte, alleen voor plekgewijze bestrijding van haarden van zoals akkerdistel, ridderzuring, jacobkruiskruid en brandnetel. In overleg met de veldcoördinator.
- Minimaal 4 verschillende indicatorsoorten uit [lijst b](#) zijn volvelds in beheereenheid aanwezig in de periode 1 april tot 1 oktober (groeiseizoen).
- De beheereenheid bestaat voor maximaal 25% uit probleemsoorten (bijvoorbeeld pitrus, distels, ridderzuring, witbol).
- In de rustperiode vinden geen bewerkingen plaats en er wordt niet geweid.
- Het grasland mag niet worden gescheurd en/of gefreesd.
- Uitsluitend bemesting met vaste mest toegestaan buiten de rustperiode.
- Pakketten a t/m c: Het gewas wordt jaarlijks voor 1 augustus afgevoerd door middel van maaien en afvoeren. Tweede/ derde keer maaien en afvoeren is toegestaan.

Pakketten

De rustperiode betreft de volgende periode:

	Vergoeding per ha
a) Kruidenrijk grasland met rustperiode van 1 april tot 15 juni	€ 1.350
b) Kruidenrijk grasland met rustperiode van 1 april tot 22 juni	€ 1.550
c) Kruidenrijk grasland met rustperiode van 1 april tot 1 juli	€ 1.700

Ontwikkeling kruidenrijk grasland

Dit pakket is voor percelen die de potentie hebben om beheert te worden als kruidenrijk grasland. Door aangepast beheer is het mogelijk om percelen te ontdoen van overheersende soorten.

Beheervoorwaarden:

- Pakket a: Rustperiode 1 april-27 april.
- Pakket b: Rustperiode 1 april – 22 mei.
- Aantoonbaar nesten zoeken en registreren.
- Beheereenheid wordt niet bemest en er wordt geen bagger opgebracht.
- 90 tot 95% van het gewas minimaal 3 keer per jaar maaien en afvoeren.
De eerste maaibeurt zo vroeg mogelijk, laatste maaibeurt in september/oktober.
Het gewas moet kort de winter in.
- Grasland niet scheuren, frezen of inzaaien.
- Klepelen niet toegestaan.
- Minimaal 2 indicatorsoorten aanwezig tussen 1 april en 1 oktober.
- Op max 10% BE chemische onkruidbestrijding, in overleg met de veldcoördinator.
- (Na)beweiding mogelijk vanaf 1 augustus.
- Indien er nesten en kuikens aanwezig zijn wordt de rustperiode verlengt tot 15 juni (kuiken-veld).

Pakketten

- a) Verschrallen voedselrijk grasland
- b) Doorbreken witbol-dominantie
- c) Verschrallen voedselrijk grasland plus aansluitend kuikenveld
- d) Doorbreken witbol-dominantie plus aansluitend kuikenveld

Vergoeding per ha

- € 650
- € 1070
- € 1000
- € 1.350

Meldingen van gevonden nesten:

- Binnen 48 uur online in Boerenlandvogels.nl

Extensief beweiden

Extensief beweid grasland is bedoeld voor weidevogels die voorkomen op wat korter grasland en een bepaalde beweidingsdruk kunnen hebben. De structuur in het grasland en de beweiding zelf zorgen ervoor dat de percelen ook geschikte foerageergebieden voor oudervogels en kuikens zijn.

Beheervoorwaarden:

- Beweiding is verplicht, met minimale en maximale veebezetting, zie beschreven bij pakketten
- Beweiding tussen 1 april en 1 mei is toegestaan, dit is geen verplichting. Minimale en maximale veebezetting tijdens deze periode als beschreven bij pakketten.
- Van 1 april tot 15 juni is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen niet toegestaan
- Van 1 april tot 15 juni zijn landbouwkundige bewerkingen niet toegestaan
Onder landbouwkundige bewerkingen vallen het maaien, rollen, slepen, scheuren, frezen, (her)inzaaien, door-zaaien en bemesten.

Pakketten

Verplichte beweiding betreft de volgende periode	Vergoeding per ha
Minimale en maximale GVE per ha	
a) Beweiding verplicht van 1 mei tot 15 juni, min. 1 en max. 1,5 GVE/ha	€ 750
c) Beweiding verplicht van 1 mei tot 15 juni, min. 1 GVE/ha en max. 3 GVE/ ha	€ 500
e) Beweiding verplicht van 15 mei tot 1 juli, min. 1 GVE/ha en max. 1,5 GVE/ha	€ 750

Hoog waterpeil

Door een verhoogd waterpeil komt de grasgroei trager op gang. Daarnaast is het bodemleven beter beschikbaar voor weidevogels.

Beheervoorwaarden:

- Door een tijdelijke, plaatselijke voorziening is het oppervlaktewaterpeil van 15 februari tot 15 juni minimaal x centimeter (zie beschreven onder pakketten) hoger dan eerst volgende watergang.
- Het oppervlaktewaterpeil naast de beheereenheid bereikt ná de verhoging een peil t.o.v. het (gemiddelde) maaiveld van 25 centimeter of minder op veengrond en 40 centimeter of minder op kleigrond.
- Het pakket kan niet worden afgesloten in gebieden die volgens het peilbesluit van het waterschap een drooglegging hebben van 70 cm of meer (zomerpeil). Echter, op de beheereenheid moet de hiervoor genoemde drooglegging (respectievelijk 25 en 40 cm) ten alle tijden gerealiseerd zijn.
- Het verschil tussen het opgezette peil en het omringende peil is bij de peilscheidingen of stuwtes te meten.
- Voor de bepaling van de door de peilverhoging beïnvloede oppervlakte (= de oppervlakte waarop de beheervergoeding betrekking heeft, de oppervlakte die dus ingetekend moet worden in SCAN-GIS) wordt de volgende methode geadviseerd: vanuit de watergang waarin het peil is opgezet wordt aan weerszijden op de oever vanaf de waterlijn 4 meter het land in een effect verwacht. De lengte van de watergang maal 4 meter op de ene oever, plus lengte watergang maal 4 meter op de andere oever = de beïnvloede oppervlakte. Uiteraard moet hierbij wel gecorrigeerd worden voor overlap in hoeken van percelen.

Pakketten

Het waterpeil betreft de volgende verhoging t.o.v. het omringende waterpeil:	Vergoeding per ha
a) Het waterpeil naast de beheereenheid wordt met minimaal 20 cm verhoogd	€ 110
b) Het waterpeil naast de beheereenheid wordt met minimaal 30 cm verhoogd	€ 170
c) Het waterpeil naast de beheereenheid wordt met minimaal 40 cm verhoogd	€ 230

Ruige mest

Het uitrijden van ruige mest heeft een positief effect op weidevogels. De organische mest levert een rijker bodemleven op. Daarnaast komt de grasgroei trager op gang door het langzamer vrijkomen van voedingsstoffen, dit maakt het geschikter foerageergebied voor kuikens.

Beheervoorwaarden:

- Bemesting met ruige stalmest is verplicht.
- Op de beheereenheid wordt in een kalenderjaar ten minste 10 en maximaal 20 ton ruige stalmest per hectare uitgereden.
- De ruige stalmest wordt in één keer opgebracht tussen de start van de uitrijdatum en de begindatum van de rustperiode van het betreffende agrarische beheerpakket, óf vanaf de dag volgend op de einddatum van de rustperiode van het betreffende agrarische beheerpakket tot het einde van de uitrijdatum, waarbij per beheerjaar slechts één melding gedaan mag worden.
- Start uitrijdatum: zandgrond: 1 januari, klei- en veengrond: 1 december.
- Einde uitrijdatum: zandgrond: 31 augustus, klei- en veengrond: 15 september.
- Van het uitrijden van de ruige stalmest wordt binnen 7 dagen na dat uitrijden melding gedaan in het administratiesysteem van het Collectief.
- Dit pakket kan alleen in combinatie met een ander beheerpakket worden afgesloten. (Grasland met rustperiode, grasland met voorweiden, kruidenrijk grasland, extensief weiden)

Pakketten

Uitrijden ruige mest

Vergoeding per ha

€ 110

Meldingen:

- Binnen 1 week uitgevoerd beheer melden, per perceel via www.waterlandendijken.nl

Kievitstrook

Een kievitrand of -strook is een speciale kruidenrijke akkerrand of -strook die kievitskuikens, maar ook andere akker- en weidevogels dekking en voedsel biedt. Het is een strook akkerland op een perceel waar veel kuikens rondlopen en waar de bewerking zo lang uitgesteld wordt dat er geen gewas (meestal maïs) meer gezaaid wordt. In plaats daarvan wordt een strook met rust gelaten en komt er een spontane vegetatie op. Deze braakliggende stroken kunnen ook midden op het perceel liggen. Een mooie vervolgstap is om deze strook in het najaar in te zaaien met een kruidenrijk akkermengsel.

Beheer voorwaarden

- Minimaal 90% van de oppervlakte bestaat van 15 maart tot 15 juli uit braak – spontane opkomst.
- Een kievitstrook bestaat uit een strook van minimaal 6 meter.
- De strook wordt van 15 maart tot 15 juli niet bewerkt.
- De rand of strook bestaat bij begin rustperiode uit kaal gemaakte grond waar een spontane vegetatie kan opkomen.
- Na het opgroeien van de kuikens (maar niet voor 15 juli) kan de rand worden ingezaaid met een kruiden- of graskruiden mengsel, zodat er in het volgende jaar een kruidenrijke rand aanwezig is.

Pakketten

- a) Kievitstrook op bouwland
- z) Kievitstrook op grasland

Vergoeding per ha

€ 2.500

€ 3.500

Predatierasters

Predatierasters om grondpredatoren te weren moeten worden onderhouden: gras onder het raster wegmaaïen en het raster controleren op draden en spanning. Rasters staan veelal om een aantal beheereenheden met weidevogelmaatregelen geplaatst. De vergoeding voor het pakket betreft het plaatsen, onderhouden en weer verwijderen van het raster. Het is belangrijk je goed te laten informeren over het type raster, de plaatsing en het onderhoud zodat het past bij het mozaïek en de doelsoorten. Het (onderhoud van het) raster mag de rust op het perceel niet verstoren.

Beheer voorwaarden

- Het predatieraster staat van 15 maart tot 15 juni. In deze periode staat er voldoende spanning op de stroomdraden.
- Predatierasters moeten gedurende het weidevogelseizoen worden onderhouden. Er is een wekelijkse controle van het raster; meet wekelijks de spanning van de draden en repareer eventuele spanningslekken.
- Plaats een raster van minimaal 4 draden. De onderste 10-15 cm, en de bovenste 80-90 centimeter boven het maaiveld. Zorg voor minimaal 4000 Volt spanning.

Pakketten

Predatieraster

Vergoeding per meter

€ 0,50